

Innkalling Eldrerådet

Møtedato: 10.05.2022
Møtested: Austrheim kommunehus
Møtetid: 17:30 - 19:00

Forfall skal meldast til Servicekontoret t. 56162000/post@austrheim.kommune.no
Varamedlem møter berre etter nærare innkalling

Saksliste

Saksnr	Tittel
005/22	Godkjenning av innkalling og saksliste
006/22	Godkjenning av møteprotokoll
007/22	Meldingar
007/22.1	Kommunedelplan for Naturmangfald i Austrheim kommune - Oppstart av planarbeid
008/22	Orienteringssaker til Eldrerådet 10. mai 2022

Austrheim 3. mai 2022

Gro Vigdis Johannessen
møteleiar

Ketil Tjore
møtesekretær

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
005/22	Eldrerådet	PS	10.05.2022

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Ketil Tjore	FE-033	22/439

Godkjenning av innkalling og saksliste

Framlegg til vedtak:

Innkalling og sakliste vert godkjent

Saksopplysninger:

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
006/22	Eldrerådet	PS	10.05.2022

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Ketil Tjore	FE-033	22/439

Godkjenning av møteprotokoll

Vedlegg:

Protokoll - Eldrerådet - 01.02.2022

Framlegg til vedtak:

Møteprotokoll frå forrige møte vert godkjent

Saksopplysninger:

Error! Not
a valid
filename.

AUSTRHEIM KOMMUNE

Møteprotokoll Eldrerådet

Møtedato: 01.02.2022
Møtestad: Austrheim kommunehus, kantina
Møtetid: 17:00 - 19:00

Frammøtte medlemmer	Rolle
Gro Vigdis Johannessen	Medlem
Ivar Bergsvik	Medlem
Solveig Hopen	Medlem
Idar Johan Hopland	Medlem
Reidar Øksnes	Medlem

Følgjande frå administrasjonen møtte:
Ketil Tjore

Austrheim 8. februar 2022

Gro Vigdis Johannessen
møteleiar

Ketil Tjore
møtesekretær

Sakliste

Saknr	Tittel
001/22	Godkjenning av innkalling og saksliste
002/22	Godkjenning av møteprotokoll
003/22	Arbeidet med nytt arbeidssenter - lokale på Kaland
004/22	Innspel frå Eldrerådet - i samband med arbeidet med "Austrheim Heile livet"
001/22	Status-oppsumming aktuelle saker

001/22: Godkjenning av innkalling og saksliste

Kommunedirektøren sitt framlegg:

Innkalling og sakliste vert godkjent

01.02.2022 ELDRERÅDET

Handsaming i Eldrerådet:

Kommunedirektøren sitt framlegg vert samrøystes vedteke

ER - 001/22 VEDTAK:

Innkalling og sakliste vert godkjent

002/22: Godkjenning av møteprotokoll

Kommunedirektøren sitt framlegg:

Møteprotokoll frå forrige møte vert godkjent

01.02.2022 ELDRERÅDET

Handsaming i Eldrerådet:

Kommunedirektøren sitt framlegg vert samrøystes vedteke

ER - 002/22 VEDTAK:

Møteprotokoll frå forrige møte vert godkjent

003/22: Arbeidet med nytt arbeidssenter - lokale på Kaland

Kommunedirektøren sitt framlegg:

Saka vert lagt fram for drøfting

01.02.2022 ELDRERÅDET

Som leiar i Eldrerådet har Gro Johannessen vore invitert i ulike møte om arbeidet med nytt arbeidssenter, der det er sett på ei plassering på Kaland.

Gro Johannessen orienterte:

- Det er laga innspel frå brukarane av Arbeidssenteret om kva ønskjer dei har.
- Elles er det aktuelt at bygget kan vera lokale for utleige til ulik bruk.
- Kanskje kan ein invitere elevane med arbeidslivserfaring til å driva kafé?
- Kafélokalet bør vera så stort at det kan delast med skiljevegg, dersom det skal vera open kafé, samstundes som dei tilsette skal ha lunsj i same lokale.

Idar Hopland:

- Synest det er tidleg å planlegga for bruken når ein ikkje veit kvar det vert.
- Er to lokale som er aktuelle på Fønnes Senter, men ein er ikkje låst til denne plasseringa om det kjem andre og betre alternativ.
- Kafeen er meint som eit samlingslokale for dei som bur på Kaland, samt som ein open kafé.
- Eigaraane ønskjer å setja bygget i den stand som kommunen ønskjer.
- Fønnes Senter har ei bra plassering tett på veg (buss), og med framtidige eldrebustader i nærleiken.
- Meiner det er OK å venta til det er nærare bestemt korleis dette vert organisert og plassert.

Gro Johannessen spurte om Eldrerådet har konkrete ting dei ønskjer å få plass til. Johannessen sa at ho vil spela inn ønskjer om kafé, og så kan ein komma med meir når bygget er klart. Det var semje om dette.

Idar Hopland sa om kafédrift at det er strenge krav knytt til dette, men at der bra om ein får det til, mellom anna som tilbod til dei som måtte bu i dei kommande eldrebustadene på Kaland.

Reidar Øksnes viste til at Aufera har liknande kafédrift/servering på Manger.

Ivar Bergsvik, som er Eldrerådet sin representant i Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne, viste til at det er spelt inn fleire aktuelle plasseringar for arbeidssenteret, i tillegg til Kaland også dagens tomt og arealet til barnehagen som låg i Årås-feltet. RMNF ser dagens tomt på 3,5 mål som beste plassering

Gro Johannessen sa at det er viktig å sikra at det nye bygget er ferdig tilrettelagt før flytting.

Reidar Øksnes etterlyste skisser for nytt arbeidssenter, og sa at det er lettare å ta stilling til dette når ein ser skissene.

Handsaming i Eldrerådet:

Rådet tok orienteringa til vitande

ER - 003/22 VEDTAK:

Rådet tok orienteringa til vitande

004/22: Innspel frå Eldrerådet - i samband med arbeidet med "Austrheim Heile livet"

Kommunedirektøren sitt framlegg:

Saka vert lagt fram for drøfting

Eldrerådet i Austrheim ønskjer å spela inn denne tidlegare uttalen til det pågåande arbeidet med «Leve heile livet»-planen. Vedtak i rådet om dette den 3. februar 2022

UTTALE / KOMMENTARAR TIL FRAMLEGG TIL AUSTRHEIM KOMMUNE KOMMUNEPLAN 2014 - 24 – SAMFUNNSDEL.

Austrheim eldreråd har i møte 16.09.2014 gjeve følgjande uttale med sitat frå framlegget og kommentarar frå eldrerådet:

NB! Både dei sitata det er gjeve kommentar til, og dei det ikkje er gjeve kommentar til, er tekne med fordi eldrerådet meiner dei er viktige for den aldersgruppa eldrerådet skal ivareta interessene for, og som etter eldrerådet si meining, forpliktar kommunen i påfølgjande handlingsplanar. Sitat som "overlappar" kvarandre, dvs. kjem att i eit eller fleire punkt i innhaldslista med synonymt innhald, er berre tatt med ein gong.

ORDFØRAREN HAR ORDET s.3

Sitat:

"Gjennom satsinga vår "Austrheim heile livet", ønskjer me å visa at det skal vera godt å bu i Austrheim frå vogge til grav, og at me ønskjer og utvikla servicetilbod som treff alle aldersgrupper."

AUSTRHEIM VIKTIGE VERDIAR – s.4

Austrheim heile livet

Sitat:

"Ein viktig verdi for Austrheim er at det skal vera godt å leva her for alle, heile livet."

Kommentar:

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på at kommunen her forpliktar seg til verdiar og tiltak som vil gje like høg livskvalitet for eldre som for yngre.

Turstiar – folkehelse – fysisk aktivitet

Sitat:

"Det opne flate kystlandskapet er ein varig verdi for Austrheim. Gjennom utbygging av turstiar og planar innanfor folkehelse vert denne verdien gjort tilgjengeleg for flest mogeleg."

Kommentar:

Folkehelsearbeidet er den viktigaste førebyggjande faktoren i samhandlingsreforma. I reforma er det lagt inn øyremerkte midlar til folkehelsearbeid retta mot eldre.

Når det gjeld turstiar m.m.viser eldrerådet til uttale/vedtak frå eldrerådet (sak 019/12) til kommunen sin Plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2012 – 2020.

VISJON FOR UTVIKLING OG VEKST s.5

Sitat:

"Austrheim vil utvikla endå betre kommunale tilbod.
Austrheim vil leggja til rette for at alle vert aktive kvar dag, heile livet.
Austrheim vil leggja til rette for bu, jobb og fritidstilbod."

Kommentar:

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på kommunen sin visjon og høge ambisjonar formulert i dei tre setningane i sitatet ovafor. Når det gjeld butilbod for eldre, viser eldrerådet til uttale/vedtak frå eldrerådet (sak 016/13) til kommunen sin Strategisk næringsplan med fokus på reiseliv og havsport og Austrheim Heile Livet, der eldrerådet peikar på behovet for senternære omsorgsbustader / eldrebustader i begge oppvekstsentra i kommunen. Eldrerådet kjem her med konkret framlegg til tomteareal og peikar på utfordringar når det gjeld finansiering. P.g.a at bustadprisane i Austrheim spesielt for eldre einestader, er låge samanlikna med nye hus/leilegheiter berekna for den opne marknaden, vil det kunna by på store økonomiske utfordringar for eldre å kjøpa ny bustad i senternære område. Eldrerådet ber difor kommunen om å leggja til rette for kommunale eller frittståande burettslag eller burettslag bygd av stiftingar, med husbank eller anna rimeleg finansiering. Definerer kommunen eit behov for slike burettslag, er det lettare å få husbanken med på laget. Totale månadlege utgifter for kvar einskild bebuar vil kunna reduserast mykje med husbankfinansiering.

FORVENTNINGAR FRAM MOT 2024 s.6

Sitat:

"Tenestetilbodet for dei eldre vert godt utbygd og moderne."

Kommentar:

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på at kommunen vil streva etter å ha eit godt utbygd og moderne tenestetilbod for eldre. Eldrerådet reknar med at ordet "moderne" m.a. betyr at kommunen vil ta i bruk velferdsteknologi i omsorgssektoren.

ØKONOMISKE RAMMER s.8

Sitat:

"Mål: Reduksjonar skal ikkje senka kvaliteten på tenester.
Strategi: Det er særleg tilbodet til dei eldre gjennom heimetenester, omsorgsbustader mfl., som gjev ekstra utfordringar innan oppvekstsektoren."

Kommentar:

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på at kommunen vil streva etter å oppretthalda standarden på dei kommunale tenestene sjølv om dei økonomiske rammene vert redusert. Eldrerådet har også merka seg at kommunen så klart ser dei heilt spesielle utfordringane som omsorgssektoren har framover p.g.a den store auken eldre fram mot 2050. Eldrerådet viser her til vedtak i eldrerådet ved handsaminga av budsjettet for 2014 (sak 013/13) der eldrerådet påpeikar behovet for styrking spesielt for heimetenesta1 for at eldre kan få bu lenger heime. Det vert ein vinn vinn situasjon for kommunen.

SAMFERDSEL OG INFRASTRUKTUR s.12

Sitat:

"Mål: Eit trygt og effektivt vegnett for mjuke trafikantar.

Auka kollektivdel i høve regionale mål.

Strategi: Vera pådrivar for utbygging av gang og sykkelveg langs hovudvegen gjennom kommunen. Gjennomføra detaljreguleringsplan for gang og sykkelveg Mastrevik - Kilstraumen.”

Kommentar:

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på at kommunen vil vera pådrivar for å auka kollektivdelen og for utbygging av gang og sykkelveg langs hovudvegen i kommunen. Eldrerådet viser her til eldrerådsak 017/13 ”Bussruter for eldre” der kommunen har fått midlar frå fylket til lokal bussrute spesielt for eldre. Eldrerådet ber om at denne ruta vert sett i drift så snart som mogeleg!

Når det gjeld utbygging av gang og sykkelveg, viser eldrerådet til eldrerådssak 019/12 der det vert tatt til orde for ein samanhengande gang og sykkelsti ”rundt Solend”.

KVALIFISERING OG UTDANNING s. 14

Sitat:

”Strategi: Leggja til rette for eit breitt spekter av aktivitetar for alle, heile livet.”

Kommentar:

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på at kommunen vil streva etter å leggja til rette for at også eldre skal kunna vera aktive uavhengig av livssituasjon, også om den fysiske og psykiske helsa skrantar.

LIVSKVALITET OG DELTAKING s.14

Sitat:

”Strategi: Oppretthalda og vidareutvikla seniorsenteret. Leggja vekt på tilgjenge for alle (Universell utforming) i samfunnsutviklinga.”

Kommentar:

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på at kommunen vil satsa på å vidareutvikla seniorsenteret som møteplass og kulturarena spesielt for eldre.

Når det gjeld ”universell utforming” har eldrerådet i fleire saker påpeika at dette er eit ufråvikeleg krav i alle aspekt ved samfunnsutviklinga.

HELSE OMSORG OG FOLKEHELSE s.15

Sitat:

”I og med samhandlingsreforma og folkehelselova som vart sett i verk 1/1-2012, er det skjerpa krav til den kommunale omsorgstenesta. Pasientar vert tidlegare utskrive frå sjukehus og ført over til lokale omsorgstilbod, anten i kommunale mottak eller som teneste heime hjå folk. Av dette følgjer auka krav til kompetanse hjå dei tilsette i kommunen. Strategi: Ein stor del av satsinga innan pleie, helse og velferd skal gå til førebyggjande tiltak”

Kommentar:

Eldrerådet har ved fleire høve drøfta samhandlingsreforma.

Midlane som er lagt i i reforma skal dekkja tre område: 20% av utgiftene til alle pasientar frå kommunane som er innlagt på sjukehus, ”dagmulkt” på kr 4000 dersom kommunen ikkje klarar å ta i mot utskrivne sjukehuspasientar og tiltak til folkehelsearbeid.

I sak 006/13 har eldrerådet i vedtak gjeve uttrykk for bekymring for at døgnplassane lokalt (Knarvik) som er opprette m.a for å minske veksten i sjukehusutgiftene og spesialhelsetenesta ikkje må verta "tilpassa" eldre pasientar, som på den måten kan gå glipp av behandling som spesialhelsetenesta på sjukehusa kan gje, og slik verta sett på som B-pasientar i sjukehussamanheng.

Vidare meiner eldrerådet at finansieringa av samhandlingsreforma på sikt kan verta eit problem. Etter kvart vert det slutt på øyremerka midlar til reforma. Midlar vert då lagt inn i rammeoverføringane til kommunane, og utgiftene til reforma skal takast av same potten i kommunane som utgifter til skule, helse, omsorg osv. Sidan sjukehusutgifter og eventuelle "døgnmulktutgifter" "går sin gang", uavhengig av kommunal økonomi, så kan ein spørja seg kva som vert att til t.d folkehelsearbeid som samhandlingsreforma også skal dekkja?

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på at kommunen så klart ser behovet for å bruka store ressursar på førebyggjande tiltak innan pleie, helse og velferd, og ser fram til det vidare planarbeidet i denne samanheng.

Når det gjeld tiltak for eldre, så ber eldrerådet om at Kvardagsrehabilitering vert eit viktig satsingsområdet for å auka livskvaliteten generelt, og som i tillegg vil medføra at dei eldre kan bu lenger heime. Svært positiv erfaringar er gjort landet rundt med Kvardagsrehabilitering.

Eldrerådet vil også peika på kor viktig det er at kommunen er pådrivar og tilretteleggjar for at eldre får gjera seg nytte av ulike støtteordningar/lån frå Husbanken for å tilretteleggja bustaden for å kunna bu lengst mogeleg heime når helse sviktar.

PSYKISK HELSE OG RUS s.16

Sitat:

"Psykisk helse» er ein del av familiekontoret i kommunen. Kontoret har psykolog og psykologisk sjukepleiar. Denne tenesta er eit lågterskeltilbod, og det skal vera lett å ta kontakt med tenesta. Oppgåva er å delta i behandling og tilrettelegging av tiltak for personar med psykiske lidningar, kriser og vanskelege livssituasjonar."

Kommentar:

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på det fokuset familiekontoret og kommunen har på psykisk helse og rus. Men eldrerådet stiller seg spørsmålet om eldre får nok fokus i dette arbeidet? Eldrerådet stiller også spørsmål ved om den spesifikke psykologtenesta deltar i stor nok grad i sjølve behandlinga, jfr. ønskje om å vera eit lågterskeltilbod, eller berre for det meste vert tilretteleggjar for andre fagfolk?

NÆRINGSUTVIKLING s.22

Kommentar:

Eldrerådet ønskjer å presisera at det er viktig å sjå samfunnsutviklinga i ein heilskap. Utan auka kommunale inntekter vil det kunna verta magrare kommunale tenester, også for eldre. Eldrerådet har difor merka seg og ser positivt på det målretta arbeidet kommunen legg opp til gjennom Strategisk Næringsplan med fokus på reiseliv og havsport, 2014 – 2025 når det gjeld å vidareutvikla eksisterande næringsverksemdar og å skapa ny næringsutvikling. Ein aktiv næringskommune med gode og solide arbeidsplassar, og i tillegg ein kommune med høgt nivå på kommunale tenester for eldre, vil vera den beste økonomiske og faglege berebjelken for å møte store utfordringar i framtidig eldreomsorg, med ei dobling av eldre over åtti år innan 2050.

Austrheim eldreråd
Gro Johannessen
Leiar

01.02.2022 ELDRERÅDET

Tidlegare innspel til kommuneplanen sin samfunnsdel. foreslått av: Ivar Bergsvik

Eldrerådet i Austrheim ønskjer å spela inn denne tidlegare uttalen til det pågåande arbeidet med «Leve heile livet»-planen. Vedtak i rådet om dette den 3. februar 2022

UTTALE / KOMMENTARAR TIL FRAMLEGG TIL AUSTRHEIM KOMMUNE KOMMUNEPLAN 2014 - 24 – SAMFUNNSDEL.

Austrheim eldreråd har i møte 16.09.2014 gjeve følgjande uttale med sitat frå framlegget og kommentarar frå eldrerådet:

NB! Både dei sitata det er gjeve kommentar til, og dei det ikkje er gjeve kommentar til, er tekne med fordi eldrerådet meiner dei er viktige for den aldersgruppa eldrerådet skal ivareta interessene for, og som etter eldrerådet si meining, forpliktar kommunen i påfølgjande handlingsplanar. Sitat som "overlappar" kvarandre, dvs. kjem att i eit eller fleire punkt i innhaldslista med synonymt innhald, er berre tatt med ein gong.

ORDFØRAREN HAR ORDET s.3

Sitat:

"Gjennom satsinga vår "Austrheim heile livet", ønskjer me å visa at det skal vera godt å bu i Austrheim frå vogge til grav, og at me ønskjer og utvikla servicetilbod som treff alle aldersgrupper."

AUSTRHEIM VIKTIGE VERDIAR – s.4

Austrheim heile livet

Sitat:

"Ein viktig verdi for Austrheim er at det skal vera godt å leva her for alle, heile livet."

Kommentar:

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på at kommunen her forpliktar seg til verdier og tiltak som vil gje like høg livskvalitet for eldre som for yngre.

Turstiar – folkehelse – fysisk aktivitet

Sitat:

"Det opne flate kystlandskapet er ein varig verdi for Austrheim. Gjennom utbygging av turstiar og planar innanfor folkehelse vert denne verdien gjort tilgjengeleg for flest mogeleg."

Kommentar:

Folkehelsearbeidet er den viktigaste førebyggjande faktoren i samhandlingsreforma. I reforma er det lagt inn øyremerkte midlar til folkehelsearbeid retta mot eldre.

Når det gjeld turstiar m.m.viser eldrerådet til uttale/vedtak frå eldrerådet (sak 019/12) til kommunen sin Plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2012 – 2020.

VISJON FOR UTVIKLING OG VEKST s.5

Sitat:

”Austrheim vil utvikla endå betre kommunale tilbod.

Austrheim vil leggja til rette for at alle vert aktive kvar dag, heile livet.

Austrheim vil leggja til rette for bu, jobb og fritidstilbod.”

Kommentar:

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på kommunen sin visjon og høge ambisjonar formulert i dei tre setningane i sitatet ovafor. Når det gjeld butilbod for eldre, viser eldrerådet til uttale/vedtak frå eldrerådet (sak 016/13) til kommunen sin Strategisk næringsplan med fokus på reiseliv og havsport og Austrheim Heile Livet, der eldrerådet peikar på behovet for senternære omsorgsbustader / eldrebustader i begge oppvekstsentra i kommunen. Eldrerådet kjem her med konkret framlegg til tomteareal og peikar på utfordringar når det gjeld finansiering. P.g.a at bustadprisane i Austrheim spesielt for eldre einestader, er låge samanlikna med nye hus/leilegheiter berekna for den opne marknaden, vil det kunna by på store økonomiske utfordringar for eldre å kjøpa ny bustad i senternære område. Eldrerådet ber difor kommunen om å leggja til rette for kommunale eller frittstående burettslag eller burettslag bygd av stiftingar, med husbank eller anna rimeleg finansiering. Definerer kommunen eit behov for slike burettslag, er det lettare å få husbanken med på laget. Totale månadlege utgifter for kvar einskild bebuar vil kunna reduserast mykje med husbankfinansiering.

FORVENTNINGAR FRAM MOT 2024 s.6

Sitat:

”Tenestetilbodet for dei eldre vert godt utbygd og moderne.”

Kommentar:

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på at kommunen vil streva etter å ha eit godt utbygd og moderne tenestetilbod for eldre. Eldrerådet reknar med at ordet ”moderne” m.a. betyr at kommunen vil ta i bruk velferdsteknologi i omsorgssektoren.

ØKONOMISKE RAMMER s.8

Sitat:

”Mål: Reduksjonar skal ikkje senka kvaliteten på tenester.

Strategi: Det er særleg tilbodet til dei eldre gjennom heimetenester, omsorgsbustader mfl., som gjev ekstra utfordringar innan oppvekstsektoren.”

Kommentar:

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på at kommunen vil streva etter å oppretthalda standarden på dei kommunale tenestene sjølv om dei økonomiske rammene vert redusert. Eldrerådet har også merka seg at kommunen så klart ser dei heilt spesielle utfordringane som omsorgssektoren har framover p.g.a den store auken eldre fram mot 2050. Eldrerådet viser her til vedtak i eldrerådet ved handsaminga av budsjettet for 2014 (sak 013/13) der eldrerådet påpeikar behovet for styrking spesielt for heimetenesta1 for at eldre kan få bu lenger heime. Det vert ein vinn vinn situasjon for kommunen.

SAMFERDSEL OG INFRASTRUKTUR s.12

Sitat:

”Mål: Eit trygt og effektivt vegnett for mjuke trafikantar.

Auka kollektivdel i høve regionale mål.

Strategi: Vera pådrivar for utbygging av gang og sykkelveg langs hovudvegen gjennom kommunen. Gjennomføra detaljreguleringsplan for gang og sykkelveg Mastrevik - Kilstraumen.”

Kommentar:

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på at kommunen vil vera pådrivar for å auka kollektivdelen og for utbygging av gang og sykkelveg langs hovudvegen i kommunen.

Eldrerådet viser her til eldrerådsak 017/13 ”Bussruter for eldre” der kommunen har fått midlar frå fylket til lokal bussrute spesielt for eldre. Eldrerådet ber om at denne ruta vert sett i drift så snart som mogeleg!

Når det gjeld utbygging av gang og sykkelveg, viser eldrerådet til eldrerådssak 019/12 der det vert tatt til orde for ein samanhengande gang og sykkelsti ”rundt Solend”.

KVALIFISERING OG UTDANNING s. 14

Sitat:

”Strategi: Leggja til rette for eit breitt spekter av aktivitetar for alle, heile livet.”

Kommentar:

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på at kommunen vil streva etter å leggja til rette for at også eldre skal kunna vera aktive uavhengig av livssituasjon, også om den fysiske og psykiske helsa skrantar.

LIVSKVALITET OG DELTAKING s.14

Sitat:

”Strategi: Oppretthalda og vidareutvikla seniorsenteret. Leggja vekt på tilgjenge for alle (Universell utforming) i samfunnsutviklinga.”

Kommentar:

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på at kommunen vil satsa på å vidareutvikla seniorsenteret som møteplass og kulturarena spesielt for eldre.

Når det gjeld ”universell utforming” har eldrerådet i fleire saker påpeika at dette er eit ufråvikeleg krav i alle aspekt ved samfunnsutviklinga.

HELSE OMSORG OG FOLKEHELSE s.15

Sitat:

”I og med samhandlingsreforma og folkehelselova som vart sett i verk 1/1-2012, er det skjerpa krav til den kommunale omsorgstenesta. Pasientar vert tidlegare utskrive frå sjukehus og ført over til lokale omsorgstilbod, anten i kommunale mottak eller som teneste heime hjå folk. Av dette følgjer auka krav til kompetanse hjå dei tilsette i kommunen.

Strategi: Ein stor del av satsinga innan pleie, helse og velferd skal gå til førebyggjande tiltak”

Kommentar:

Eldrerådet har ved fleire høve drøfta samhandlingsreforma.

Midlane som er lagt i i reforma skal dekkja tre område: 20% av utgiftene til alle pasientar frå kommunane som er innlagt på sjukehus, ”dagmulk” på kr 4000 dersom kommunen ikkje klarar å ta i mot utskrivne sjukehuspasientar og tiltak til folkehelsearbeid.

I sak 006/13 har eldrerådet i vedtak gjeve uttrykk for bekymring for at døgnplassane lokalt (Knarvik) som er opprette m.a for å minska veksten i sjukehusutgiftene og spesialhelsetenesta ikkje må verta ”tilpassa” eldre pasientar, som på den måten kan gå glipp av behandling som

spesialhelsetenesta på sjukehusa kan gje, og slik verta sett på som B-pasientar i sjukehussamanheng.

Vidare meiner eldrerådet at finansieringa av samhandlingsreforma på sikt kan verta eit problem. Etter kvart vert det slutt på øyremerka midlar til reforma. Midlar vert då lagt inn i rammeoverføringane til kommunane, og utgiftene til reforma skal takast av same potten i kommunane som utgifter til skule, helse, omsorg osv. Sidan sjukehusutgifter og eventuelle ”døgnmulkutgifter” ”går sin gang”, uavhengig av kommunal økonomi, så kan ein spørja seg kva som vert att til t.d folkehelsearbeid som samhandlingsreforma også skal dekkja?

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på at kommunen så klart ser behovet for å bruka store ressursar på førebyggjande tiltak innan pleie, helse og velferd, og ser fram til det vidare planarbeidet i denne samanheng.

Når det gjeld tiltak for eldre, så ber eldrerådet om at Kvardagsrehabilitering vert eit viktig satsingsområdet for å auka livskvaliteten generelt, og som i tillegg vil medføra at dei eldre kan bu lenger heime. Svært positiv erfaringar er gjort landet rundt med Kvardagsrehabilitering. Eldrerådet vil også peika på kor viktig det er at kommunen er pådrivar og tilretteleggjar for at eldre får gjera seg nytte av ulike støtteordningar/lån frå Husbanken for å tilretteleggja bustaden for å kunna bu lengst mogeleg heime når helsa sviktar.

PSYKISK HELSE OG RUS s.16

Sitat:

”Psykisk helse» er ein del av familiekontoret i kommunen. Kontoret har psykolog og psykologisk sjukepleiar. Denne tenesta er eit lågterskeltilbod, og det skal vera lett å ta kontakt med tenesta. Oppgåva er å delta i behandling og tilrettelegging av tiltak for personar med psykiske lidingar, kriser og vanskelege livssituasjonar.”

Kommentar:

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på det fokuset familiekontoret og kommunen har på psykisk helse og rus. Men eldrerådet stiller seg spørsmålet om eldre får nok fokus i dette arbeidet? Eldrerådet stiller også spørsmål ved om den spesifikke psykologtenesta deltar i stor nok grad i sjølve behandlinga, jfr. ønskje om å vera eit lågtersketilbod, eller berre for det meste vert tilretteleggjar for andre fagfolk?

NÆRINGSUTVIKLING s.22

Kommentar:

Eldrerådet ønskjer å presisera at det er viktig å sjå samfunnsutviklinga i ein heilskap. Utan auka kommunale inntekter vil det kunna verta magrare kommunale tenester, også for eldre. Eldrerådet har difor merka seg og ser positivt på det målretta arbeidet kommunen legg opp til gjennom Strategisk Næringsplan med fokus på reiseliv og havsport, 2014 – 2025 når det gjeld å vidareutvikla eksisterande næringsverksemdar og å skapa ny næringsutvikling. Ein aktiv næringskommune med gode og solide arbeidsplassar, og i tillegg ein kommune med høgt nivå på kommunale tenester for eldre, vil vera den beste økonomiske og faglege berebjelken for å møte store utfordringar i framtidig eldreomsorg, med ei dobling av eldre over åtti år innan 2050.

Austrheim eldreråd
Gro Johannessen
Leiar

Ivar Bergsvik viste til eit innspel som Eldrerådet har gitt tidlegare, til samfunnsdelen av kommuneplanen for perioden 2014-2024.

Mykje av den uttalen er relevant i samband med arbeidet som no pågår med "Austrheim heile livet", med unntak av delen om å få bygd gangveg i Bergsvik i samband med mogleg Johan Sverdrup-rørleidning. Eldrerådet la ned ganske mykje arbeid i denne uttalen den gongen, til kommuneplanen som vart endeleg vedteken i kommunestyret i 2015.

Idar Hopland sa at det var lagt ned eit grundig arbeid den gongen, som kan spelast inn på nytt, med unntak av dette med gangveg i Bergsviksmarka.

Gro Johannessen ba om at det tidlegare innspelet vart brukt som innspel frå Eldrerådet til arbeidet med Leve heile livet-planen, med unntak av dette med gangveg i Bergsviksmarka.

Handsaming i Eldrerådet

Semje om å spela inn til arbeidet med Leve heile livet-planen, det tidlegare innspelet til kommuneplanen, med unntak av dette med gangveg i Bergsviksmarka.

ER - 004/22 VEDTAK:

Eldrerådet i Austrheim ønskjer å spela inn denne tidlegare uttalen til det pågåande arbeidet med «Leve heile livet»-planen. Vedtak i rådet om dette den 3. februar 2022

UTTALE / KOMMENTARAR TIL FRAMLEGG TIL AUSTRHEIM KOMMUNE KOMMUNEPLAN 2014 - 24 – SAMFUNNSDEL.

Austrheim eldreråd har i møte 16.09.2014 gjeve følgjande uttale med sitat frå framlegget og kommentarar frå eldrerådet:

NB! Både dei sitata det er gjeve kommentar til, og dei det ikkje er gjeve kommentar til, er tekne med fordi eldrerådet meiner dei er viktige for den aldersgruppa eldrerådet skal ivareta interessene for, og som etter eldrerådet si meining, forpliktar kommunen i påfølgjande handlingsplanar. Sitat som "overlappar" kvarandre, dvs. kjem att i eit eller fleire punkt i innhaldslista med synonymt innhald, er berre tatt med ein gong.

ORDFØRAREN HAR ORDET s.3

Sitat:

"Gjennom satsinga vår "Austrheim heile livet", ønskjer me å visa at det skal vera godt å bu i Austrheim frå vogge til grav, og at me ønskjer og utvikla servicetilbod som treff alle aldersgrupper."

AUSTRHEIM VIKTIGE VERDIAR – s.4

Austrheim heile livet

Sitat:

"Ein viktig verdi for Austrheim er at det skal vera godt å leva her for alle, heile livet."

Kommentar:

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på at kommunen her forpliktar seg til verdiar og tiltak som vil gje like høg livskvalitet for eldre som for yngre.

Turstiar – folkehelse – fysisk aktivitet

Sitat:

"Det opne flate kystlandskapet er ein varig verdi for Austrheim. Gjennom utbygging av turstiar og planar innanfor folkehelse vert denne verdien gjort tilgjengeleg for flest mogeleg."

Kommentar:

Folkehelsearbeidet er den viktigaste førebyggjande faktoren i samhandlingsreforma. I reforma er det lagt inn øyremerkte midlar til folkehelsearbeid retta mot eldre.

Når det gjeld turstiar m.m. viser eldrerådet til uttale/vedtak frå eldrerådet (sak 019/12) til kommunen sin Plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2012 – 2020.

VISJON FOR UTVIKLING OG VEKST s.5

Sitat:

”Austrheim vil utvikla endå betre kommunale tilbod.

Austrheim vil leggja til rette for at alle vert aktive kvar dag, heile livet.

Austrheim vil leggja til rette for bu, jobb og fritidstilbod.”

Kommentar:

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på kommunen sin visjon og høge ambisjonar formulert i dei tre setningane i sitatet ovafor. Når det gjeld butilbod for eldre, viser eldrerådet til uttale/vedtak frå eldrerådet (sak 016/13) til kommunen sin Strategisk næringsplan med fokus på reiseliv og havsport og Austrheim Heile Livet, der eldrerådet peikar på behovet for senternære omsorgsbustader / eldrebustader i begge oppvekstsentra i kommunen. Eldrerådet kjem her med konkret framlegg til tomteareal og peikar på utfordringar når det gjeld finansiering. P.g.a at bustadprisane i Austrheim spesielt for eldre einbustader, er låge samanlikna med nye hus/leilegheiter berekna for den opne marknaden, vil det kunna by på store økonomiske utfordringar for eldre å kjøpa ny bustad i senternære område. Eldrerådet ber difor kommunen om å leggja til rette for kommunale eller frittstående burettslag eller burettslag bygd av stiftingar, med husbank eller anna rimeleg finansiering. Definerer kommunen eit behov for slike burettslag, er det lettare å få husbanken med på laget. Totale månadlege utgifter for kvar einskild bebuar vil kunna reduserast mykje med husbankfinansiering.

FORVENTNINGAR FRAM MOT 2024 s.6

Sitat:

”Tenestetilbodet for dei eldre vert godt utbygd og moderne.”

Kommentar:

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på at kommunen vil streva etter å ha eit godt utbygd og moderne tenestetilbod for eldre. Eldrerådet reknar med at ordet ”moderne” m.a. betyr at kommunen vil ta i bruk velferdsteknologi i omsorgssektoren.

ØKONOMISKE RAMMER s.8

Sitat:

”Mål: Reduksjonar skal ikkje senka kvaliteten på tenester.

Strategi: Det er særleg tilbodet til dei eldre gjennom heimetenester, omsorgsbustader mfl., som gjev ekstra utfordringar innan oppvekstsektoren.”

Kommentar:

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på at kommunen vil streva etter å oppretthalda standarden på dei kommunale tenestene sjølv om dei økonomiske rammene vert redusert. Eldrerådet har også merka seg at kommunen så klart ser dei heilt spesielle utfordringane som omsorgssektoren har framover p.g.a den store auken eldre fram mot 2050. Eldrerådet viser her til vedtak i eldrerådet ved handsaminga av budsjettet for 2014 (sak 013/13) der eldrerådet påpeikar behovet for styrking spesielt for heimetenesta1 for at eldre kan få bu lenger heime. Det vert ein vinn vinn situasjon for kommunen.

SAMFERDSEL OG INFRASTRUKTUR s.12

Sitat:

”Mål: Eit trygt og effektivt vegnett for mjuke trafikantar.

Auka kollektivdel i høve regionale mål.

Strategi: Vera pådrivar for utbygging av gang og sykkelveg langs hovudvegen gjennom kommunen. Gjennomføra detaljreguleringsplan for gang og sykkelveg Mastrevik - Kilstraumen.”

Kommentar:

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på at kommunen vil vera pådrivar for å auka kollektivdelen og for utbygging av gang og sykkelveg langs hovudvegen i kommunen.

Eldrerådet viser her til eldrerådsak 017/13 ”Bussruter for eldre” der kommunen har fått midlar frå fylket til lokal bussrute spesielt for eldre. Eldrerådet ber om at denne ruta vert sett i drift så snart som mogeleg!

Når det gjeld utbygging av gang og sykkelveg, viser eldrerådet til eldrerådssak 019/12 der det vert tatt til orde for ein samanhengande gang og sykkelsti ”rundt Solend”.

KVALIFISERING OG UTDANNING s. 14

Sitat:

”Strategi: Leggja til rette for eit breitt spekter av aktivitetar for alle, heile livet.”

Kommentar:

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på at kommunen vil streva etter å leggja til rette for at også eldre skal kunna vera aktive uavhengig av livssituasjon, også om den fysiske og psykiske helsa skrantar.

LIVSKVALITET OG DELTAKING s.14

Sitat:

”Strategi: Oppretthalda og vidareutvikla seniorsenteret. Leggja vekt på tilgjenge for alle (Universell utforming) i samfunnsutviklinga.”

Kommentar:

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på at kommunen vil satsa på å vidareutvikla seniorsenteret som møteplass og kulturarena spesielt for eldre.

Når det gjeld ”universell utforming” har eldrerådet i fleire saker påpeika at dette er eit ufråvikeleg krav i alle aspekt ved samfunnsutviklinga.

HELSE OMSORG OG FOLKEHELSE s.15

Sitat:

”I og med samhandlingsreforma og folkehelselova som vart sett i verk 1/1-2012, er det skjerpa krav til den kommunale omsorgstenesta. Pasientar vert tidlegare utskrive frå sjukehus og ført over til lokale omsorgstilbod, anten i kommunale mottak eller som teneste heime hjå folk. Av dette følgjer auka krav til kompetanse hjå dei tilsette i kommunen.

Strategi: Ein stor del av satsinga innan pleie, helse og velferd skal gå til førebyggjande tiltak”

Kommentar:

Eldrerådet har ved fleire høve drøfta samhandlingsreforma.

Midlane som er lagt i i reforma skal dekkja tre område: 20% av utgiftene til alle pasientar frå kommunane som er innlagt på sjukehus, ”dagmulk” på kr 4000 dersom kommunen ikkje klarar å ta i mot utskrivne sjukehuspasientar og tiltak til folkehelsearbeid.

I sak 006/13 har eldrerådet i vedtak gjeve uttrykk for bekymring for at døgnplassane lokalt (Knarvik) som er opprette m.a for å minske veksten i sjukehusutgiftene og spesialhelsetenesta ikkje må verta "tilpassa" eldre pasientar, som på den måten kan gå glipp av behandling som spesialhelsetenesta på sjukehusa kan gje, og slik verta sett på som B-pasientar i sjukehussamanheng.

Vidare meiner eldrerådet at finansieringa av samhandlingsreforma på sikt kan verta eit problem. Etter kvart vert det slutt på øyremerkte midlar til reforma. Midlar vert då lagt inn i rammeoverføringane til kommunane, og utgiftene til reforma skal takast av same potten i kommunane som utgifter til skule, helse, omsorg osv. Sidan sjukehusutgifter og eventuelle "døgnmuktutgifter" "går sin gang", uavhengig av kommunal økonomi, så kan ein spørja seg kva som vert att til t.d folkehelsearbeid som samhandlingsreforma også skal dekkja?

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på at kommunen så klart ser behovet for å bruka store ressursar på førebyggjande tiltak innan pleie, helse og velferd, og ser fram til det vidare planarbeidet i denne samanheng.

Når det gjeld tiltak for eldre, så ber eldrerådet om at Kvardagsrehabilitering vert eit viktig satsingsområdet for å auka livskvaliteten generelt, og som i tillegg vil medføra at dei eldre kan bu lenger heime. Svært positiv erfaringar er gjort landet rundt med Kvardagsrehabilitering. Eldrerådet vil også peika på kor viktig det er at kommunen er pådrivar og tilretteleggjar for at eldre får gjera seg nytte av ulike støtteordningar/lån frå Husbanken for å tilretteleggja bustaden for å kunna bu lengst mogeleg heime når helse sviktar.

PSYKISK HELSE OG RUS s.16

Sitat:

"Psykisk helse» er ein del av familiekontoret i kommunen. Kontoret har psykolog og psykologisk sjukepleiar. Denne tenesta er eit lågterskeltilbod, og det skal vera lett å ta kontakt med tenesta. Oppgåva er å delta i behandling og tilrettelegging av tiltak for personar med psykiske lidningar, kriser og vanskelege livssituasjonar."

Kommentar:

Eldrerådet har merka seg og ser positivt på det fokuset familiekontoret og kommunen har på psykisk helse og rus. Men eldrerådet stiller seg spørsmålet om eldre får nok fokus i dette arbeidet? Eldrerådet stiller også spørsmål ved om den spesifikke psykologtenesta deltar i stor nok grad i sjølve behandlinga, jfr. ønskje om å vera eit lågtersketilbod, eller berre for det meste vert tilretteleggjar for andre fagfolk?

NÆRINGSUTVIKLING s.22

Kommentar:

Eldrerådet ønskjer å presisera at det er viktig å sjå samfunnsutviklinga i ein heilskap. Utan auka kommunale inntekter vil det kunna verta magrare kommunale tenester, også for eldre. Eldrerådet har difor merka seg og ser positivt på det målretta arbeidet kommunen legg opp til gjennom Strategisk Næringsplan med fokus på reiseliv og havsport, 2014 – 2025 når det gjeld å vidareutvikla eksisterande næringsverksemdar og å skapa ny næringsutvikling. Ein aktiv næringskommune med gode og solide arbeidsplassar, og i tillegg ein kommune med høgt nivå på kommunale tenester for eldre, vil vera den beste økonomiske og faglege berebjelken for å møte store utfordringar i framtidig eldreomsorg, med ei dobling av eldre over åtti år innan 2050.

Austrheim eldreråd
Gro Johannessen
Leiar

001/22: Status-oppsummering aktuelle saker

Kommunedirektøren sitt framlegg:

Eldrerådet tek orienteringa til vitande

01.02.2022 ELDRERÅDET

Bakgrunn

Leiar og sekretær gjev status på følgjande punkt:

- Løyving til Eldrerådet/Eldredagen - 50.000 kroner ligg inne.
- Datakurs for Eldre, i regi av Frivilligsentralen - Blir arrangert av Frivilligsentralen.
- Aktivitetsdag Nordliheimen - blir arrangert 10. mai 2022
- Trafikksikringsplanen - er på gang fortaut frå Seniorsenteret til Nordliheimen, ned til overgangen.
- RMNF med eige arbeid for å få fart på arbeid med gangveg. Få kommunestyret med på støtte til brev til fylket om trafikksikring, frå Mette Ekornrød.
- TT-kort og krav til dette (dette punktet utgjekk)
- Pensjonistlaget har invitert leiar i eldrerådet Gro Johannessen til årsmøtet sitt 9/2, for å orientera om arbeidet i rådet. Solveig Hopen sa her at Johannessen gjerne må spørja pensjonistlaget om dei har saker dei vil ha tatt opp.

Handsaming i Eldrerådet:

Samrøystes for å ta orienteringane til vitande.

ER - 001/22 VEDTAK:

Eldrerådet tek orienteringa til vitande

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
007/22	Eldrerådet	PS	10.05.2022

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Ketil Tjore	FE-033	22/439

Meldingar

Saker

Saksnummer	Tittel
007/22.1	Kommunedelplan for Naturmangfald i Austrheim kommune - Oppstart av planarbeid

Framlegg til vedtak:

Meldingane vert tekne til orientering

Saksopplysninger:

Alver kommune
Postboks 4
5906 FREKHAUG

Dykkar ref.:

Vår ref.:
22/43 - 7 / ANT

Dato:
05.04.2022

Kommunedelplan for Naturmangfold i Austrheim kommune - Oppstart av planarbeid

Formannskapet vedtok i sak 032/22 den 24.03.2022 at planarbeid for **Kommunedelplan for naturmangfold i Austrheim kommune** vert starta opp. Vedtaket er heimla i plan- og bygningslova § 11-12.

Målet med kommunedelplanen er å få ein samla oversikt og ein heilskapleg framstilling av naturmangfaldet i kommunen. Det vil og kunne føra til auka interesse for folk flest for naturen vår og for dei ulike artane me kan finna i kommunen. Ein slik kommunedelplan vil kommunen bruka som eit verkty for å få ein så god arealforvalting som mogeleg framover. Også for bønder og grunneigarar som ynskjer å ta vare på kystlyngheia og naturbeiteområda/kulturlandskapa sine vil dette vera ein nyttig kunnskap. Dette planarbeidet kan og verta eit viktig verkty i arbeidet med å forvalta sjøareala på ein god og berekraftig måte framover. Me vil i dette arbeidet få meir kunnskap om dei marine naturtypane i kommunen.

Du kan lesa om planoppstarten på kommunehuset eller på Austrheim kommune si heimeside: <https://www.austrheim.kommune.no/innhald/politikk-og-administrasjon/offentlege-hoyringar/>

Me treng kunnskap om naturmangfaldet vårt, har du innspel/kunnskap om dette i kommunen vår så er det fint om du hjelper oss. Innspel til dette planarbeidet må sendast til Austrheim kommune innan 10. mai 2022. Adresse er: Austrheim kommune, Sætre marka 2, 5943 Austrheim eller på e-post: post@austrheim.kommune.no.

Med helsing

Asbjørn Nagell Toft
avdelingsleiar

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har difor ingen signatur

Vedlegg:

Kommunedelplan for naturmangfold i Austrheim kommune - Oppstart av planarbeid

Mottakere:

Alver kommune	Postboks 4	5906	FREKHAUG
Alver kommune	Postboks 4	5906	FREKHAUG
Austrheim eldreråd	Furulyvegen 47	5943	AUSTRHEIM
Austrheim kommune			
Austrheim ungdomsråd			
Bergen og Omland	Hellebakken 45	5039	BERGEN
Friluftsråd			
Bergen og Omland	Hellebakken 45	5039	BERGEN
Friluftsråd			
BKK NETT AS	Pb 7050	5020	BERGEN
Fedje kommune	Stormarkvegen 49	5947	FEDJE
Fiskeridirektoratet region vest	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Fonnes Bygdelag	Fonnes 70	5953	FONNES
Gulen kommune	Eivindvikvegen 1119	5966	Eivindvik
Gulen kommune	Eivindvikvegen 1119	5966	Eivindvik
Hopland Grendalag	Hoplandssjøen 79	5943	AUSTRHEIM
Kaland barne- og ungdomsskule			
Kvalvågen Grendelag	Kvalvågen 49	5943	
Kystverket Vest	Pb 1502	6025	ÅLESUND
Landbruksfagrådet i Austrheim v/ Alver kommune			
Landbruksfagrådet i Austrheim v/ Alver kommune			
Naturvernforbundet Hordaland	Jakobsfjorden 4. etasje, Bryggen 23	5003	BERGEN
Naturvernforbundet Hordaland	Jakobsfjorden 4. etasje, Bryggen 23	5003	BERGEN
Nordhordland dykkerklubb NHDK	Krossleitet 20	5955	LINDÅS
Statens vegvesen Region Vest	Askedalen 4	6863	LEIKANGER
Statsforvaltaren i Vestland	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Vestland Fylkeskommune	Postboks 7900	5020	Bergen
Årås Skule			
Åråsvågen Velforening v/ Jan Erik Erstad			

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
032/22	Formannskapet	PS	24.03.2022

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Asbjørn Nagell Toft	FA-K23, HistSak-20/4383	22/43

Kommunedelplan for naturmangfold i Austrheim kommune - Oppstart av planarbeid

Vedlegg:

Austrheim kommune - tilbakemelding på tilskot for å ivareta naturmangfold i kommuneplanlegginga
Søknad - tilskot for å ivareta naturmangfold i kommuneplanlegginga - 2022

Framlegg til vedtak:

Formannskapet vedtek at planarbeid for **Kommunedelplan for naturmangfold i Austrheim kommune** vert starta opp. Grunngevinga for at dette planarbeidet må starta opp og organiseringa av dette er vist i saksutgreiinga. Vedtaket er heimla i plan-og bygningslova § 11-1 og 11-12.

Formannskapet ber om at kommunedirektøren inviterer inn ein representant frå næringslivet/miljø som driv med samfunnsutvikling i dette arbeidet

Formannskapet - 032/22 - 24.03.2022

FS - behandling:

Avdelingsleiar plan Asbjørn Toft orienterte om saka.

Ordførar Per Lerøy (Ap) ba om at ein inviterer med personar med erfaring frå nærings- og samfunnsutvikling i ressursgruppa, slik at det ikkje berre vil handla om å verna naturen, men om å leva parallelt menneske og natur.

Helge Dyrkolbotn (KrF) ba om at Nordhordland Næringslag vart invitert med i arbeidet, og fekk støtte av ordførar Lerøy. Administrasjonen vart bedt om å følgja om dette ved å ta direkte kontakt med næringslaget.

Per Lerøy (Ap) viste til at ein også må samarbeida med biosfæreprosjektet i Nordhordland, og Universitetet i Bergen, og ta med seg kunnskapen derifrå, og dra nytte av dei registreringane som alt er gjort.

Morten Sognnes (H) ba om at ein legg vekt på lokalkunnskap, og snakka med dei som bur her.

Handsaming i formannskapet:

Kommunedirektøren sitt framlegg vert samrøystes vedteke, med tillegg frå Lerøy (Ap).

FS vedtak:

Formannskapet vedtek at planarbeid for **Kommunedelplan for naturmangfald i Austrheim kommune** vert starta opp. Grunngevinga for at dette planarbeidet må starta opp og organiseringa av dette er vist i saksutgreiinga. Vedtaket er heimla i plan-og bygningslova § 11-1 og 11-12.

Formannskapet ber om at kommunedirektøren inviterer inn ein representant frå næringslivet/miljø som driv med samfunnsutvikling i dette arbeidet

Saksopplysninger:

Kommunestyret i Austrheim kommune har i sin planstrategi for 2020-2024 bestemt at det skal lagast ein kommunedelplan for naturmangfald. Det vart og bestemt at dette arbeidet skulle gjerast i perioden 2022-2024. Planen skal ivareta omsyn til lokaldemokrati og medverknad. Arbeidet skal annonserast på vanleg måte.

Målet med ein slik kommunedelplan er å få samla oversikt og heilskapleg framstilling av naturmangfaldet i kommunen. Det vil og kunne føra til auka interesse for folk flest for naturen vår og for dei ulike artane me kan finna i kommunen vår.

Klima- og miljødepartementet har desse nasjonale måla for naturmangfaldet:

-Økosystemene skal ha god tilstand og levera økosystemtenester.

-Ingen arter og naturtypar skal utryddast, og utviklinga til trua og nær trua artar og naturtypar skal forbetrast.

-Eit representativt utval av norsk natur skal takast vare på for komande generasjonera.

Austrheim kommune søkte i januar 2022 om tilskotsmidlar for koma i gong med arbeidet under ordninga **Tilskot for å ivareta naturmangfald i kommuneplanlegginga**. Kommunen fekk tilbakemelding i e-post den 22.02.2022 frå Miljødirektoratet om at me ville få tildelt kr. 150.000 i tilskot til dette arbeidet. Ut frå dei rammene direktoratet har for denne tilskotssordninga er det i år ressurser for tilskot til 20 kommunar i heile landet. Andre kommunar i Vestland fylke som får tildelt midlar i 2022 er Lærdal, Alver, Samnanger og Osterøy.

Ein slik kommunedelplan vil kommunen bruka som eit verkty for å få ein så god arealforvalting som mogeleg framover. Også for bønder og grunneigarar som ynskjer å ta vare på kystlyngheia og naturbeiteområda sine vil dette vera ein nyttig kunnskap. Gjerne i samband med ordningar knytt til tiltak/skjøtsel av kulturlandskap. Kommunedelplanen kan og hjelpe kommunen å prioritera område som me ynskjer aktivt skjøtta og beita framover.

Dette planarbeidet kan og verta eit viktig verkty i arbeidet med å forvalta sjøareala våre på ein god og berekraftig måte framover. Det er mange verdifulle marine naturtypar i sjøområda våre. Alt frå område med ålegras, østers, litoralbasseng, pollar, sterke straumar og andre meir sjeldne marine naturtypar. Fosnstraumen ligg i kommunen vår, det er alt i dag eit viktig tur- og reiselivsmål for fiskarar og fridykkarar på grunn av det rike marine naturmangfaldet her. Det som er i sjøen her av naturmangfald er lite kartlagt. Ei undersøking av dette vil gje eit grunnlag for ei betre vurdering av

ulike tiltak i sjøareala i Austrheim kommune. Store deler av Austrheim kommune sine sjøareal er ein del av det marine verneområdet for Lurefjorden og Lindåspollen, me treng meir kunnskap om artsmangfaldet knytt til dette marine verneområdet også. Her vil me bruka intervjuundersøkingar av lokale ressurspersonar som til dømes fiskarar og dykkarar for å få inn kunnskap.

Ein plan for naturmangfald vil også hjelpe oss med viktig kunnskap når arbeidet med rullering av kommuneplanen sin arealplan skal gjennomførast. Det er behov for ein god balanse mellom naturforvaltning og samfunnsutvikling, og ein slik plan vil kunne gje viktige føringar for anna planarbeid som skal gjerast i kommunen framover.

Ei kartlegging vil kunne gjeva oss nyttig verdisettingar av område som har nasjonal, regional og lokal verdi. Me vil og kunne få inn kunnskap og kompetanse som kommunen, innbyggjarane og skulane i dag ikkje har om vår natur og fauna. Dette kan og vera ein ressurs i forskning, undervisning og i reiselivssamheng. Til dømes kan alle som ser **Fotobonden** på NRK sjå kva hans verksemd får ut av naturmangfaldet i sin kommune.

Austrheim kommune ynskjer å ta vare på naturen og naturmangfaldet samstundes som me skal utvikle oss og få på plass nye arbeidsplassar og fleire bustadar. Ein kommunedelplan for naturmangfald vil og gje høgare samfunnsstryggleik. Ei godt skjøtta kystlynghei og reduksjon av uønskt spreiding av sitkagran og krattskog vil kunne redusere faren for ukontrollerte utmarks-, skog- og lyngbrannar, samstundes vil det gje auka attraktivitet for friluftsliv og reiseliv.

Mange område med kystlynghei og naturbeitemark i Austrheim kommune har sidan 1990-talet vorte skjøtta med beiting av utegangarsau og storfe. Dette har betra kvaliteten og naturmangfaldet i store område på mellom anna Krossøy og Børilden. Det er særleg på øyar at saubeitet har auka, då det er lettast å neita grunna lite trong for gjerde. Med god kommunal planlegging, gode strategiar og ny teknologi kan det leggjast betre til rette for beitebruk og skjøtsel av utmark og innmark også i område nær busetnad og annan infrastruktur.

Austrheim kommune har motivert aktivt til lyngbrenning og skjøtsel av attgrodde beiteområde. Me har i 2021 også nytta kommunale midlar til fjerning av sitkatre/busker omkring kommunesenteret og større bustadområde. Desse områda har me tenkt å få inn beitedyr på i 2022. Det har vore brannførebygging som har vore hovudformålet med desse tiltaka, men naturmangfaldet som elles hadde vorte øydelagt av tilgroinga av sitkaskog er og ein del av motivasjonen vår med dette arbeidet.

Mykje av det attgroande kulturlandskapet i Austrheim kommune er det enno råd om å berga. I første rekkje ved å ta det i aktiv bruk som beiteland for småfe. Erfaring frå dei områda i Austrheim kommune der dette er gjort viser at område med verdfulle kystlyngheiar og naturbeitemarker kan ha eit høgt innslag av raudlista arta, mellom anna trua beitemarkssoppar og ulike typar av sjeldne insekter/fuglar.

Organisering av planarbeidet med kommunedelplan for naturmangfaldet:

Kommunen må oppretta ei arbeidsgruppe frå administrasjon der ein prosjektleiar vil styra dette arbeidet. I dette arbeidet bør desse vera med:

Arbeidsgruppa:

Prosjektleiar Asbjørn Nagell Toft

Representant frå kultur eller undervisningssektoren, kommunedirektøren set ned ein person her

Representant frå felles landbrukskontor, landbrukssjef Laila Bjørge.

Ressurssgruppe:

Desse representantane kan vert invitert inn når fagområda deira er tema og etter behov:
Representant frå Landbruksfagrådet i Austrheim
Representant frå Fiskarlaget Vest
Representant med biologisk kompetanse frå Naturvernforbundet og /eller Miljøvernforbundet
Representant frå dykkarmiljø og fritidsfiskarar
Andre ressurspersonar/lag med viktig kunnskap
Statsforvaltaren i Vestland sine ressurspersonar innafor naturmangfald
Havforskningsinstituttet i Bergen

Styringsgruppa for arbeidet er formannskapet i Austrheim kommune.

Det vil verta hyra inn ei konsulentverksemd med god kunnskap knytt til dette arbeidet. Det må gjennomførast intervju-undersøking, synfaringar og artregistreringar i dette arbeidet. Eldre rapportar om tema må og samlast inn og brukast aktivt i dette arbeidet. Det kan vera Viltrapporten frå 2003 (**Viltet i Austrheim. Kartlegging av viktige viltområde og status for viltartane**) og Naturtypekartlegginga frå 2003 (**Kartlegging og verdisetjing av Naturtypar i Austrheim**), men det kan og vera andre rapportar om natur/artar frå kommune vår.

Høyringsperioden vert våren 2023. Målsetjinga er få dette planarbeidet godkjent i kommunestyret i løpet av 2023.

Vurdering:

Kommunestyret har i sin planstrategi for 2020-2024 bestemt at det skal lagast ein kommunedelplan for naturmangfald. Dette arbeidet er såleis forankra politisk i kommunen vår.

Kommunedirektøren vil peika på at det er viktig å koma i gang med dette arbeidet no. Det og positivt at Austrheim kommune har fått tildelt kr. 150.000 i tilskot for å gjennomføra dette arbeidet. Noko eigeninnsats vil koma i tillegg.

Noko av det viktigaste for å sikra ei god forvaltning av naturmangfaldet er god naturkunnskap hjå lokalpolitikarar, administrasjonen og innbyggjarane våre. Ein slik planprosess vil vere ein god måte å sikra refleksjon og bevisstgjerjing om dette viktige temaet. Me må ta vare på livet og artsmangfaldet i kommunen vår. Det er og ein del av Bern-konvensjonen som Norge har skrive under på. Sikra tilstrekkelege areal med natur, men og restaurera eldre typar kulturlandskap er viktig her etter kommunedirektøren sitt syn. Klimaperspektivet må og vera med oss i dette arbeidet.

Kommunedirektøren vil informera om at kommunen vår har spesielle utfordringar i arbeidet med å ivareta naturmangfald. Desse er mellom anna:

Nedbygging av urørte naturområde til andre føremål

Press på strandsona og sjøareal

Støy og forstyrringar i hekkeområde

Attgroing av sitkagran som sprer seg ukontrollert inn i nye område

Generell attgroing av ymse typar av eldre verdifulle kulturlandskap

Skogplantinga som skjedde noko tilfeldig her som andre stadar på kysten

Myr- og våtmarksområde som gror att eller vert bygd ned

Gardsbruk med kystlyngheier og beiteområde som vert fråflytta/lagt ned

*Færre landbrukseigedomar i aktivt drift enn tidlegare, husdyra forsvinn og med det ein del artar
Få mjølkeprodusentar att, berre 3 stk. i kommune vår, då forsvinn og ein del andre artar
Mink og andre framande artar som truar vår fauna, mellom anna truar dette fuglelivet
Spreiing av svartlista plantar som hemlokk, parkslirekne, lupin og brunsnigel truar andre plantar
Klimaendringar på land og i hav framover
Tilhøva for pollinerande insekter som slit mange stadar
Sjøauren har det vanskeleg no på grunn av lakselus og andre utfordringar i sjø/vassdrag
Miljøkriminalitet (eggsamlarar/ulovleg jakt og forureining av natur)*

Kommunedirektøren rår til at arbeid med **Kommunedelplan for naturmangfald i Austrheim kommune** no vert starta opp. Planoppstart vert annonsert på vanleg måte i lokalavis/heimeside og ein del lag/organisasjonar og offentlege instansar vert tilskrivne.

Konklusjon:

Formannskapet vedtek at planarbeid for **Kommunedelplan for naturmangfald i Austrheim kommune** vert starta opp. Vedtaket er heimla i plan-og bygningslova § 11-1 og 11-12.

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
008/22	Eldrerådet	PS	10.05.2022

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Ketil Tjore	FE-033	22/47

Orienteringssaker til Eldrerådet 10. mai 2022

Framlegg til vedtak:

Vedtak vert lagt fram i møtet

Saksopplysninger:

Bakgrunn

Saker som leiar av Eldrerådet ønskjer å ta opp i møtet 10. mai:

- Planlegging av Eldredagen 2022, herunder kvar skal det vera, mat og underhaldning.
- Planlegging av konferanse i Bergen (Leve Heile Livet), påmelding innan 16. mai.
- Frivilligsentralen sitt middagstilbod til einslege.
- Kommunedelplan for naturmangfald.
- Middagstilbod i regi av Frivilligsentralen.

Konklusjon